

Redactioneel

Cees Terlouw

In het onderhavige nummer betreffen de vier artikelen de sociale dimensie in het hoger onderwijs vanuit het perspectief van studenten. De eerste twee artikelen richten zich hierbij op het microniveau (interactie studenten-studenten en studenten-docenten) van het hoger onderwijssysteem met focussen als 'het samenwerken van studenten in een team' (Purnot, Frijns, & Van Nieuwenhuizen), en 'zich engageren voor online groepswork' (Dejonckheere, Deconinck, Caenen, & Schelstraete). Het derde en vierde artikel betreffen het meso/maroniveau (faculteit/instelling) met focussen als 'verbondenheid met de universiteit' (Hulzebos & Munniksma), en 'de kwaliteit van de relatie tussen studenten en hun opleiding'(Snijders, Wijnia, Rikers, & Loyens).

Purnot, Frijns, & Van Nieuwenhuizen gaan in een experimenteel onderzoek na of de inzet van *teamcoaching* aan de hand van de *Team Diagnostic Survey* (TDS) het functioneren van studententeams en daarmee ook de behaalde resultaten bevordert. De experimentele groep ontving *teamcoaching* op basis van de TDS; de controlegroep *teamcoaching* op basis van hun eigen vragen en behoeftes. Er werden geen significante verschillen gevonden tussen de twee condities. Echter, de experimentele groep scoorde na interventie wel hoger dan de controlegroep op een patroon van variabelen als saamhorigheid, teamidentificatie, samenwerking, teameffectiviteit, en behaald eindcijfer.

Dejonckheere, Deconinck, Caenen, & Schelstraete constateren dat *online* groepswork (*computer supported collaborative learning* of CSCL) in toenemende mate wordt gebruikt in het hoger onderwijs. Het met resultaat kunnen deelnemen aan dergelijk *online* groepswork veronderstelt een zekere mate van 'CSCL-Readiness', de mate waarin een lerende bereid is zich te engageren voor *online* groepswork, in staat is om met de gebruikte technologie om te gaan, en bereid is om adequate sociale interacties te realiseren. De resultaten van het onderzoek demonstreren dat tevoren gemeten CSCL-Readiness de kwaliteit van de sociale interacties tijdens *online* groepswork kan voorspellen. Het is volgens de auteurs daarom van belang bij *online* groepswork aandacht te geven aan de bereidheid en motivatie om met CSCL te werken en de sociale interacties te ondersteunen.

Hulzebos & Munniksma onderzoeken in hoeverre studenten die behoren tot een minderheids- en de meerderheidsgroep zich verbonden voelen met de universiteit, en in welke mate de verbondenheid wordt beïnvloed door sociale uitsluiting, interpersoonlijke en academische validatie. Na de toepassing op de data van een aantal statistische analyse-technieken concluderen de onderzoekers dat studenten met een migratieachtergrond

en studenten met een lager sociaaleconomische status minder verbondenheid ervaren dan studenten die tot de meerderheid behoren. Sociale uitsluiting en interpersoonlijke validatie blijken daarbij mediërende variabelen te zijn voor de relatie met de verbondenheid met de universiteit. Ook blijken studenten met een migratieachtergrond minder te profiteren van academische validatie in hun verbondenheid dan studenten zonder migratieachtergrond.

Snijders, Wijnia, Rikers, & Loyens voeren een gezamenlijke reflectie uit op het proefschrift van dr. Ingrid Snijders - "Fostering Student-Faculty Relationships in Higher Education: How Relationship Quality Affects Student Involvement", dat op 10 maart 2021 werd verdedigd aan de Universiteit Utrecht. In het promotieonderzoek onderzocht Snijders de relatiekwaliteit tussen studenten en hun opleiding vanuit een studentperspectief. Uit de resultaten bleek dat zowel op de korte als op de lange termijn de (gemeten) relatiekwaliteit de studentbetrokkenheid en studentloyaliteit positief te beïnvloeden. Het is daarbij van belang dat een (hoger) onderwijsinstelling een beleid formuleert voor de begeleiding en omgang met studenten, en in dit kader de relatiekwaliteit regelmatig monitort om tijdig in te spelen op wat de student daarvoor nodig heeft. Zo blijven óók afgestudeerden eerder betrokken bij hun voormalig onderwijsinstituut.

Interessante vragen die ons inziens naar aanleiding van de artikelen naar boven komen zijn bijvoorbeeld:

- ❖ Hoe definiëren we de sociale dimensie van het hoger onderwijs, en op welke wijze is deze definitie gerelateerd aan de doelstellingen/eindtermen van het hoger onderwijs?
- ❖ Welke aspecten zijn in de sociale dimensie van het hoger onderwijs te onderscheiden, en in welke mate zijn bovengenoemde focussen indicatief voor de sociale dimensie?
- ❖ De artikelen betreffen zowel longitudinaal als cross-sectioneel (transversaal) onderzoek. Welk soort van onderzoek, of combinatie van onderzoeken, is vooral noodzakelijk om meer inzicht te verwerven in de sociale dimensie van het hoger onderwijs?
- ❖ De sociale dimensie is op het micro-, meso-, en macroniveau van het hoger onderwijsstelsel aan te wijzen. In welke mate zijn deze gerelateerd en als zodanig onderwerp van het hoger onderwijsbeleid van een instelling?

De redactie ziet met interesse empirische, conceptuele, en opiniërende artikelen over bovengenoemde en aanverwante vragen tegemoet.